

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV)

COM(2013) 521 final – 2013/0247 (COD)

(2014/C 170/18)

Zpravodaj: **pan BOLAND**

Dne 10. září 2013 se Evropský parlament a dne 17. září 2013 Rada, v souladu s čl. 43 odst. 2 a čl. 207 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie, rozhodly konzultovat Evropský hospodářský a sociální výbor ve věci

návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV)

COM(2013) 521 final – 2013/0247 (COD).

Specializovaná sekce Zemědělství, rozvoj venkova, životní prostředí, kterou Výbor pověřil přípravou podkladů na toto téma, přijala stanovisko dne 6. listopadu 2013.

Na 494. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 10. a 11. prosince 2013 (jednání dne 10. prosince), přijal Evropský hospodářský a sociální výbor následující stanovisko 142 hlasy pro, 2 hlasy byly proti a 2 členové se zdrželi hlasování.

1. Závěry a doporučení

1.1 EHSV vřele vítá návrh Evropské komise změnit čl. 70 odst. 4c nařízení (ES) č. 1698/2005 o prodloužení odchylky pro používání zvýšené míry spolufinancování, která je určena členským státům ohroženým závažnými obtížemi, pokud jde o jejich finanční stabilitu, aby mohly být plně realizovány programy rozvoje venkova.

1.2 EHSV podporuje tento návrh, pokud se bude vztahovat na konec současného programového období 2007–2013 a zároveň na nadcházející program.

1.3 EHSV doporučuje, aby tohoto spolufinancování mohly využít členské státy, které budou během doby trvání programu na období 2013–2020 stále součástí programů finanční stability.

1.4 EHSV bere na vědomí, že celkový rozpočet zůstane stejný, vítá však poznámku, že potřebné prostředky na platby v rozpočtu na rok 2014 se mohou zvýšit o 90 milionů EUR v případě, že členské státy budou nadále používat zvýšenou míru spolufinancování.

1.5 EHSV v souladu se svými předešlými stanovisky týkajícími se podpory členských států zasažených finanční nestabilitou doporučuje, aby se z důvodu spravedlnosti zachovala kontinuita.

2. Vysvětlení a souvislosti

2.1 Evropská komise je zavázána zaručit, aby se program pro rozvoj venkova v rámci Společné zemědělské politiky plně prováděl a měly z něj maximální užitek všechny zemědělské komunity ve všech členských státech, zejména v těch, které zasáhla finanční krize.

2.2 Vzhledem k finanční krizi a k tomu, že mnoho států musí zavádět přísná opatření fiskální konsolidace, je jasné, že vzniknou potíže se spolufinancováním programů.

2.3 V některých případech se v důsledku těchto potíží může snížit celková výše podpory příjemců, čímž se lidé žijící na venkově dostanou do nevyhody.

2.4 Přímo se to týká sedmi zemí. Jedná se o Irsko, Kypr, Lotyšsko, Maďarsko, Portugalsko, Rumunsko a Řecko, o nichž se též hovoří jako o „zemích zapojených do programu“. Je rovněž třeba zaznamenat, že na Lotyšsko, Maďarsko a Rumunsko se již nevztahuje ozdravný program.

2.5 Cílem návrhu je umožnit těmto a jiným členským státům plně používat program pro rozvoj venkova, aby bylo možné pokračovat v projektech bez ztráty podpory.

3. Shrnutí dokumentu Komise

3.1 Návrh obsahuje ustanovení, která by těmto členským státům umožnila využívat zvýšenou míru spolufinancování, aniž by se změnila celková výše finančních prostředků přidělených v rámci politiky rozvoje venkova na období 2007–2013. Tímto způsobem se členským státům v kritickém okamžiku poskytnou dodatečné finanční zdroje a usnadní další provádění programů.

3.2 Prostředky na závazky nebudou ovlivněny, neboť se nenavrhuje žádná změna maximálních částek z finančních prostředků EZFRV stanovených v operačních programech na programové období 2007–2013. Nicméně potřebné prostředky na platby v rozpočtu na rok 2014 se mohou zvýšit o 90 milionů EUR v případě, že členské státy budou nadále používat zvýšenou míru spolufinancování.

3.3 Na základě žádostí členských států o udělení prostředků a s přihlédnutím k vývoji předkládání žádostí o průběžné platby přezkoumá Komise situaci a popřípadě zváží odpovídající opatření.

3.4 EHSV již vydal podobná stanoviska, v nichž uznává potíže se spolufinancováním, s nimiž se setkávají členské státy zahrnuté do programů finanční stability. Mezi tato stanoviska patří NAT/613 Fiskální konsolidace – programy Evropského rybářského fondu a ECO/352 Finanční řízení a pravidla pro zrušení závazku pro členské státy se závažnými obtížemi.

4. Obecné připomínky

4.1 Význam programu pro rozvoj venkova, co se týče jeho sociální a ekonomické hodnoty, pro všechny členské státy je dobře doložen. Program umožňuje venkovským regionům udržet si obyvatele tak, že jim z obchodního hlediska umožňuje soutěžit se společnostmi, které jsou blíže centru, a ze sociálního hlediska zvyšuje kvalitu života lidí žijících v izolovanějších venkovských oblastech.

4.2 Současná finanční krize vážně narušila hospodářský růst a finanční stabilitu určitých členských států a přispěla rovněž ke snížení tempa růstu v EU jako takové.

4.3 Je jasné, že členské státy s náročnou rozpočtovou disciplínou, jimž vnější orgány (např. Mezinárodní měnový fond, Evropská centrální banka atd.) stanovují přísné výdajové stropy, nebudou schopny zaručit žádné závazky v oblasti spolufinancování programů rozvoje venkova, jež stanoví EU.

4.4 Je důležité, aby EHSV uznal, že finanční krize měla dopad na spolufinancování současného programu na období 2007–2013. Bude to mít vážný dopad na projekty, jež se chýlí ke konci nebo mají podle harmonogramu pokračovat do konce roku 2015.

4.5 Za účelem nápravy tohoto problému, v jehož důsledku by mohlo dojít k znevýhodnění určitých venkovských oblastí, je možné zajistit maximální využívání finančních prostředků EZFRV dostupných na základě čl. 70 odst. 4c nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 prodloužením jeho použitelnosti až do konečného data způsobilosti výdajů pro programové období 2007–2013, jímž je 31. prosinec 2015.

4.6 Jsou stanoveny lhůty pro průběžné platby a platby konečného zůstatku dle období, během něhož je členský stát příjemcem finanční pomoci podle nařízení (EU) č. 407/2010, nařízení (ES) č. 332/2002 nebo Smlouvy o založení Evropského mechanismu stability. Členské státy se však bohužel budou po uběhnutí této lhůty pravděpodobně i nadále setkávat s finančními potížemi a jejich možnosti spolufinancovat tyto programy budou omezené.

4.7 V souladu se závěry Evropské rady ze 7. a 8. února 2013 a podle článku 22 nařízení o společných ustanoveních se míra spolufinancování zvýšila o 10 procentních bodů. Co se týče programového období 2014–2020, bude platit do 30. června 2016, kdy se přezkoumá možnost jejího zvýšení. Vzhledem k tomu, že se programová období 2007–2013 a 2014–2020 překrývají, mělo by se zajistit ucelené a jednotné zacházení s členskými státy přijímajícími finanční pomoc v obou obdobích. Členské státy, které jsou příjemci finanční pomoci, by proto měly mít možnost využívat výhod plynoucích ze zvýšené míry spolufinancování až do konce období způsobilosti a domáhat se jí ve svých žádostech o platbu konečného zůstatku, i když finanční pomoc již nebude poskytována.

4.8 Možnost zvýšení průběžných plateb a plateb konečného zůstatku nad běžnou míru spolufinancování by neměla být omezena na dobu, během níž je členský stát příjemcem finanční pomoci podle nařízení (EU) č. 407/2010, nařízení (ES) č. 332/2002 nebo Smlouvy o založení Evropského mechanismu stability, protože členský stát i nadále čelí vážným problémům se zajišťováním spolufinancování ze státního rozpočtu, a to i poté, co bylo poskytování finanční pomoci ukončeno.

4.9 Předpokládá se, že změna nařízení č. 1698/2005 nebude mít žádný finanční dopad, jelikož celkový příděl určený na rozvoj venkova se nezmění. Komise může nicméně přezkoumat platby členskými státy ke konci platnosti celého programu.

V Bruselu dne 10. prosince 2013

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Henri MALOSSE
